

Kariyer

Öğretim Tasarımcısı Ne İş Yapar? Beceriler ve Kariyer Yolu

Öğretim tasarımcısı ne iş yapar, hangi becerilere ihtiyaç duyar, nasıl olunur? Kurumsal eğitimden e-öğrenmeye rol tanımları, portfolyo önerileri ve BÖTE bağlantısı.

Kariyer

Öğretim Tasarımcısı Ne İş Yapar? Beceriler ve Kariyer Yolu

bote.web.tr

BELGE BİLGİLERİ

Belge kodu	BT-024
Yazı no	24
Sürüm	1.0
Sürüm tarihi	28 Eylül 2026
İçerik izi	961A FAA2 BA0E
Yayımlayan	bote.web.tr

GÜNCELLEK KONTROLÜ

Bu belgeyi kullanmadan veya paylaşmadan önce güncelliğinden emin olunuz. QR kodu okutun ya da adrese girin: elinizdeki sürümün güncel olup olmadığını ve sonradan düzeltilen bir hata bulunup bulunmadığını gösterir.

bote.web.tr/d/bt-024/1-0

Hatalar düzeltildikçe yeni sürüm yayımlanır; bütün değişiklikler sitede sürüm geçmişiinde listelenir.

Bu belge tamamen ücretsizdir. Size satmaya çalışanlara itibar etmeyiniz.

Güncelliği kontrol et

İÇİNDEKİLER

1. Öğretim tasarımcısı ne yapar?
2. Tasarımcının araç seti
3. Nerede çalışır?
4. Hangi beceriler gerekir?
5. Bir iş gününden kesit
6. Portfolyo nasıl hazırlanır?
7. BÖTE ile bağlantısı
8. Sonuç
9. Özet
10. Sık sorulan sorular
11. Kaynaklar
12. Atıf

BÖTE mezunlarının öğretmenlik dışında en sık yöneldiği mesleklerden biri **öğretim tasarımcılığı**. İş ilanlarında "instructional designer", "e-öğrenme uzmanı" ya da "eğitim içerik geliştirme uzmanı" gibi farklı adlarla karşımıza çıkan bu rolün ne içerdiği ise çoğu zaman belirsiz kalıyor. Bu yazıda öğretim tasarımcısının gündelik işini, gereken becerileri ve bu mesleğe nasıl hazırlanılabileceğini ele alıyoruz.

Öğretim tasarımcısı ne yapar?

Öğretim tasarımcısının işi, bir öğrenme ihtiyacını sistemli bir öğretim çözümüne dönüştürmektir. Bu süreç genellikle ADDIE modeliyle tarif edilir: analiz, tasarım, geliştirme, uygulama ve değerlendirme.^[1] Gündelik işte bu şu görevlere karşılık gelir:

- Bir birimin yöneticisiyle görüşüp çalışanların hangi konuda zorlandığını anlamak (analiz),
- Eğitimin sonunda çalışanların neyi yapabilir hâle geleceğini yazmak (öğrenme hedefleri),
- Eğitimin akışını, etkinliklerini ve sınavlarını planlamak (tasarım),
- Video, sunum ve etkileşimli modülleri hazırlamak ya da hazırlatmak (geliştirme),
- Eğitimi öğrenme yönetim sistemine yüklemek ve eğitmenlere rehber hazırlamak (uygulama),
- Eğitim sonrası sonuçları ölçmek ve programı iyileştirmek (değerlendirme).

ABD Çalışma İstatistikleri Bürosu, kurumlarda çalışanların beceri ve bilgisini geliştirmek için eğitim programlarını planlayan ve yürüten **eğitim ve geliştirme uzmanlarını** ayrı bir meslek olarak tanımlar.^[2] Okul sistemlerinde öğretim programlarını ve öğretim standartlarını yöneten **öğretim koordinatörleri** ise ayrı bir meslek grubudur ve genellikle yüksek lisans ile öğretmenlik deneyimi ister.^[3]

Tasarımcının araç seti

İyi bir öğretim tasarımcısını "e-öğrenme aracı kullanabilen" birinden ayıran, arka plandaki kuramsal araç setidir. Bu araç setinin temel parçaları şunlardır:

Araç	Ne işe yarar?	Kaynağı
ADDIE süreci	Projeyi analizden değerlendirmeye kadar sistemli yönetmek	Branch ^[1]
Güncellenmiş Bloom taksonomisi	Ölçülebilir öğrenme hedefleri yazmak	Krathwohl ^[4]
Yapıcı hizalama	Hedef, etkinlik ve sınavın aynı şeyi istemesini sağlamak	Biggs ^[5]
Öğretimin ilk ilkeleri	Tasarımı gerçek bir problem etrafında kurmak	Merrill ^[6]
Çoklu ortam ilkeleri	Video ve görselleri bilişsel yükü azaltacak biçimde tasarlamak	Mayer ^[7]

Bu çerçevelerin her birini blogda ayrı yazılarda ele aldık: [öğretim tasarımı ve ADDIE](#) ile [çoklu ortam öğrenme ilkeleri](#). Tasarımcının günlük işinde bunlar ayrı ayrı değil, aynı proje içinde birlikte kullanılır.

Nerede çalışır?

Kurum türü	Tipik görevler
Şirketlerin eğitim ve insan kaynakları birimleri	Oryantasyon, uyum ve mesleki gelişim eğitimleri
E-öğrenme ve eğitim teknolojisi şirketleri	Müşteriler için özel e-öğrenme içerikleri
Üniversitelerin uzaktan eğitim birimleri	Çevrim içi derslerin tasarımı, öğretim elemanlarına destek
Kamu kurumları	Personel eğitimi ve hizmet içi eğitim programları

Hangi beceriler gerekir?

Analiz ve tasarım: Mesleğin çekirdeği budur. İyi bir öğretim tasarımcısı her performans sorununun eğitimle çözülmeyeceğini bilir ve doğru soruları sorar. Merrill'in öğretimin ilk ilkeleri, tasarlanan öğretimin kalitesini sınamak için kullanışlı bir çerçeve sunar: gerçek bir problem, ön bilginin harekete geçirilmesi, gösterme, uygulama ve bütünleştirme.^[6]

Çoklu ortam tasarımı: Video, görsel ve etkileşimli içeriklerin öğrenmeyi desteklemesi için bilişsel yükü yöneten tasarım ilkeleri gerekir. Bu ilkeleri [çoklu ortam öğrenme ilkeleri](#) yazımızda özetledik.

Teknik araçlar: E-öğrenme içerik geliştirme araçları, video düzenleme ve öğrenme yönetim sistemleri günlük işin parçasıdır. Araçlar hızla değişir; bu yüzden tek bir araca bağlı kalmak yerine yeni araçları hızla öğrenebilmek daha değerlidir.

İletişim ve proje yönetimi: Öğretim tasarımcısı konu uzmanlarıyla, yöneticilerle ve geliştiricilerle birlikte çalışır. Konu uzmanının bilgisini öğrenilebilir bir yapıya dönüştürmek, mesleğin en az görünen ama en kritik becerisidir.

Bir iş gününden kesit

Bir şirketin eğitim biriminde çalışan bir öğretim tasarımcısının günü şöyle geçebilir: Sabah satış ekibinin yöneticisiyle görüşüp yeni ürün eğitimine neden ihtiyaç duyulduğunu dinler ve asıl sorunun ürün bilgisi değil müşteri sorularını yanıtlama becerisi olduğunu fark eder. Öğleden önce eğitimin öğrenme hedeflerini ve senaryolarını yazar. Öğleden sonra bir konu uzmanıyla senaryoların doğruluğunu kontrol eder, ardından video çekimi için kısa bir metin hazırlar. Günün sonunda geçen ay yayımlanan bir modülün tamamlanma ve sınav verilerine bakıp en çok hata yapılan soruyu yeniden tasarlamak üzere not alır.

Bu kesit, mesleğin ne kadar çok yönlü olduğunu gösteriyor: analiz, yazma, iş birliği, teknik üretim ve veri yorumlama aynı gün içinde iç içe geçiyor.

Portfolyo nasıl hazırlanır?

Bu meslekte işe alımda en güçlü kanıt, tamamlanmış işlerdir. Öğrencilikten itibaren şu parçalardan oluşan bir portfolyo hazırlanabilir:

1. **Kısa bir ihtiyaç analizi:** Gerçek ya da kurgusal bir kurumun sorununu nasıl analiz ettiğinizi gösteren bir sayfa.
2. **Öğrenme hedefleri ve akış:** Ölçülebilir hedefler ve bunlara bağlı etkinlik planı.
3. **Tamamlanmış bir modül:** 10–15 dakikalık etkileşimli bir e-öğrenme modülü ya da eğitim videosu.
4. **Değerlendirme planı:** Eğitimin işe yarayıp yaramadığını nasıl ölçeceğinizi anlatan kısa bir not.

BÖTE ile bağlantısı

BÖTE programları öğretim tasarımı, çoklu ortam, uzaktan eğitim ve programlama derslerini tek çatı altında sunar. Bu birleşim, öğretim tasarımcılığı için güçlü bir başlangıç sağlar. Tasarım sürecinin ayrıntıları için [öğretim tasarımı ve ADDIE](#) yazımıza, diğer kariyer seçenekleri için ise [BÖTE mezunları ne iş yapar?](#) yazımıza bakabilirsiniz.

Sonuç

Öğretim tasarımcılığı, eğitim bilgisini teknoloji ve iletişim becerisiyle birleştiren bir meslek. Kurumların çevrim içi öğrenmeye yatırımı arttıkça bu rolün önemi de artıyor. Ancak iş bulmak kendiliğinden gerçekleşmiyor: güçlü bir portfolyo, gerçek projeler ve sürekli öğrenme bu meslekte fark yaratıyor.

Özet

- **Öğretim tasarımcısı**, bir kurumun öğrenme ihtiyacını analiz edip buna uygun eğitim programları ve materyalleri tasarlayan uzmandır.
- Rol kurumsal eğitimde, üniversitelerin uzaktan eğitim birimlerinde ve e-öğrenme şirketlerinde karşılık bulur.
- İşe alımda diploma kadar **portfolyo** belirleyicidir: tamamlanmış bir e-öğrenme modülü en güçlü kanıttır.
- BÖTE programlarındaki öğretim tasarımı, çoklu ortam ve uzaktan eğitim dersleri bu mesleğe doğrudan hazırlık sunar.

Sık sorulan sorular

Öğretim tasarımcısı ne iş yapar?

Kurumun öğrenme ihtiyacını analiz eder, öğrenme hedeflerini yazar, eğitim programlarını ve materyallerini tasarlar, bunların geliştirilmesini yönetir ve eğitimin etkisini değerlendirir.

Öğretim tasarımcısı olmak için hangi bölüm okunmalı?

Tek bir zorunlu bölüm yoktur. Eğitim teknolojisi alanı, BÖTE gibi programlar ve eğitim bilimleri bu mesleğe en doğrudan hazırlığı sunar; farklı alanlardan gelip bu alanda uzmanlaşanlar da vardır.

Öğretim tasarımcısı ile eğitmen arasındaki fark nedir?

Eğitmen eğitimi sınıfta ya da çevrim içi ortamda yürütür. Öğretim tasarımcısı ise eğitimin hedeflerini, akışını, materyallerini ve değerlendirmesini tasarlar. Küçük kurumlarda iki rol aynı kişide birleşebilir.

Öğretim tasarımcısı hangi araçları kullanır?

E-öğrenme içerik geliştirme araçları, video ve görsel düzenleme yazılımları, öğrenme yönetim sistemleri ve sunum araçları sık kullanılır. Araçlar değişir; kalıcı olan analiz ve tasarım becerisidir.

Öğretim tasarımcısı portfolyosunda ne olmalı?

Bir ihtiyaç analizi özeti, yazılmış öğrenme hedefleri, tamamlanmış kısa bir e-öğrenme modülü ya da eğitim videosu ve eğitimin nasıl değerlendirildiğini gösteren bir plan güçlü bir portfolyo oluşturur.

Öğretim tasarımı için yüksek lisans gerekir mi?

Zorunlu değildir ama bazı roller için avantaj sağlar. ABD'de okul sistemlerindeki öğretim koordinatörleri genellikle yüksek lisans ve öğretmenlik deneyimi ister; kurumsal eğitim rollerinde ise lisans derecesi ve deneyim çoğu zaman yeterlidir.

Kaynaklar

- 1 Branch, R. M. (2009). *Instructional Design: The ADDIE Approach*. Springer.
- 2 U.S. Bureau of Labor Statistics (2026). *Occupational Outlook Handbook: Training and Development Specialists*.
- 3 U.S. Bureau of Labor Statistics (2026). *Occupational Outlook Handbook: Instructional Coordinators*.
- 4 Krathwohl, D. R. (2002). *A Revision of Bloom's Taxonomy: An Overview*. Theory Into Practice, 41(4), 212–218.
- 5 Biggs, J. (1996). *Enhancing Teaching Through Constructive Alignment*. Higher Education, 32(3), 347–364.
- 6 Merrill, M. D. (2002). *First Principles of Instruction*. Educational Technology Research and Development, 50(3), 43–59.
- 7 Mayer, R. E. (2020). *Multimedia Learning (3. baskı)*. Cambridge University Press.

Atıf

BÖTE Editör Ekibi. (2026, 25 Eylül). Öğretim Tasarımcısı Ne İş Yapar? Beceriler ve Kariyer Yolu. *BÖTE Blog*. <https://bote.web.tr/blog/ogretim-tasarimcisi-ne-is-yapar>

Bu belge hakkında. Bu PDF, bote.web.tr'deki [Öğretim Tasarımcısı Ne İş Yapar? Beceriler ve Kariyer Yolu](#) yazısının BT-024 kodlu belgesinin 1.0 sürümüdür.

Sürüm geçmişi ve değişiklikler: bote.web.tr/d/bt-024. Güncel sürümü ve bütün yazıların PDF'lerini bote.web.tr/pdf adresinde bulabilirsiniz. Elinizdeki dosyanın bizim yayımladığımız sürümle birebir aynı olup olmadığını bote.web.tr/d adresinde denetleyebilirsiniz; dosya cihazınızdan dışarı gönderilmez.

© 2026 bote.web.tr · Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

PDF merkezi

BÖTE bölümü, eğitim fakültesi ve öğretmenlik üzerine ücretsiz, kaynaklı yazılar. Bu belgenin güncel hâli ve çok daha fazlası sitede.

Blog yazıları

Eğitim teknolojileri, kuramlar ve öğretmenlik

bote.web.tr/blog

PDF merkezi

Güncel PDF'ler, sürüm geçmişi ve doğrulama

bote.web.tr/pdf

BÖTE hakkında

Bölümün tarihi, amacı ve fakültedeki yeri

bote.web.tr/about

Müfredat

Dört yıllık ders programı ve dersler

bote.web.tr/curriculum

Mezunlar ve meslek

Mezunların çalıştığı alanlar ve unvanlar

bote.web.tr/graduation

Belge doğrulama

PDF'inizin güncel ve özgün olduğunu denetleyin

bote.web.tr/d

Üniversite topluluklarını, etkinlikleri ve şirketleri tek uygulamada buluşturan ücretsiz kampüs platformu.

- **Dijital portföy**
Katıldığınız etkinlikleri ve sertifikalarını uniconnectly.com/@kullaniciadi adresinde herkese açık sergile
- **Sertifikalar**
Platformda verilen sertifikalar doğrulanmış işaretli, edu.tr e-postan onaylı
- **Topluluklar ve etkinlikler**
Üniversitelerdeki toplulukları ve takvimi tek ekranda gör, başvurulmuş etkinliklere katıl
- **Doğrulanabilir katılım**
QR ile giriş yaptığınız etkinlikler portföyünde doğrulanmış listelenir
- **Anlık fırsatlar**
Staj, iş ve burs duyuruları akışına düşer
- **Üye kartı indirimleri**
Takip ettiğiniz toplulukların anlaşmalı işletme indirimlerinden yararlan

Ücretsiz keşfet

QR kodu okutun ya da uniconnectly.com adresine girin.

Diğer yapımlarımız

UniConnectly gibi bunlar da bizim yapımlarımız. Bu belgeyi ücretsiz sunuyoruz; yapımlarımızı keşfetmeniz ve çevrenizle paylaşmanız, bu çalışmalarını sürdürmemiz için en büyük destektir.

ahmetcelen.com.tr

Üniversite ve kamu sınavlarına ücretsiz matematik: konu anlatımları ve PDF'leri, çıkmış sorular ve sınav geri sayımları.

ahmetcelen.com.tr

Hayvanseverlerin sosyal medyası ve veteriner akıllı klinik yönetim uygulaması.

veterito.com